

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 666/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., zastúpeného advokátkou JUDr. Antóniou Kauzalovou, Májová 1115, Čadca, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 1/2014 a jeho uznesením z 29. januára 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2014 doručená sťažnosť J. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský

súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 1/2014 a jeho uznesením z 29. januára 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že *„sa domáhal povolenia obnovy konania a po povolení obnovy konania žiadal, aby návrh navrhovateľa O. H. o určenie, že je spoluvlastníkom nehnuteľnosti... zapísaných na LV č. katastrálneho odboru Okresného úradu Čadca, bol zamietnutý“*.

Napadnutým uznesením krajského súdu bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 79/2012 z 21. marca 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 21. marca 2013“), ktorým bol návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietnutý. Dôvodom zamietnutia tohto návrhu bolo nedodržanie trojmesačnej subjektívnej lehoty podľa § 230 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) na podanie obnovy konania. Nedodržanie trojmesačnej lehoty súdy odôvodnili tým, *„že čestné prehlásenia, v ktorých bolo prehlásené, že otec sťažovateľa J. K. získal celé parcele darom od svojho otca J. K. ešte za jeho života sú z marca 2008, od ktorej doby uplynula do podania návrhu o obnovu konania štvor ročná lehota, z čoho vyplynul právny záver, že návrh sťažovateľa na obnovu konania bol podaný po uplynutí lehoty tak, ako to ustanovuje § 230 ods. 1 OSP“*.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že čestné vyhlásenia získal v marci 2008, pričom rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 271/2002 bol vyhlásený 5. februára 2008. Uvedené čestné vyhlásenia nemohol sťažovateľ predložiť do vyhlásenia rozsudku okresného súdu, lebo ich nemal k dispozícii. Uvedené čestné vyhlásenia sťažovateľ doručil krajskému súdu v odvolacom konaní. Odvolací súd na tieto dôkazy neprihliadal s poukazom na § 120 ods. 4 OSP, lebo mali byť predložené skôr, ako bol vyhlásený rozsudok okresného súdu.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že *„v prípade dodržania trojmesačnej lehoty na podanie obnovy konania, tak ako uvádza krajský súd, tento návrh na obnovu konania by musel sťažovateľ podať ešte počas odvolacieho konania vo veci Krajského súdu Žilina 8Co/142/2008, v ktorom konaní bol vyhlásený rozsudok dňa 16. 09. 2008. Teda je nelogické*

troj mesačnú lehotu počítat' odo dňa ich vyhotovenia, to jest od marca 2008. Uvedené čestné prehlásenia sa nezabezpečovali skôr, lebo na darovanie parciel starým otcom sťažovateľa synovi J. K. otcovi sťažovateľa, poukázal písomne vo svojom vyjadrení, pôvodne označený odporca A. K. a to vo vyjadrení, doručenom súdu dňa 20. 03. 2001. Uvedenú skutočnosť potvrdili aj právni nástupcovia po neb. A. K., to jest odporcovia v konaní Okresného súdu Čadca 5C/271/2002. Taktiež bolo okresnému súdu v tomto konaní predložené Rozhodnutie ONV Čadca, odbor PLVH pod č. 2944/1976-les zo dňa 15. 12. 1976, v ktorom rozhodnutí boli označené parcely a menoslov, ktorým vlastníkom sa odníma užívacie právo v parcelách, uvedených v tomto rozhodnutí...

Pre zosúladenie skutočného stavu so stavom právnym, sťažovateľ podal Návrh na obnovu konania, ktorý návrh bol zamietnutý Uznesením Okresného súdu Čadca 5 C 79/2012 v spojitosti s Uznesením Krajského súdu Žilina 5 Co/1/2014.“.

Sťažovateľ vidí porušenie svojich v sťažnosti označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru v tom, že „jeho návrh na obnovu konania bol zamietnutý v podstate z procesných dôvodov a to z dôvodu, že nebola dodržaná troj mesačná lehota podľa § 230 ods. 1 OSP, od vyhotovenia čestných prehlásení. Čestné prehlásenia boli vyhotovené v marci 2008 a návrh na obnovu konania sťažovateľ podal 01. 06. 2012, teda po štvorročnej dobe.“.

Sťažovateľ špeciálne poukazuje na to, že „čestné prehlásenia... podal v rámci odvolacieho konania na Krajský súd v Žiline vo veci 8Co/142/2008, ktoré krajský súd nebral do úvahy, keďže boli podané až po vyhlásení rozsudku prvostupňovým súdom. Keďže sťažovateľ čestné prehlásenia mal k dispozícii v marci 2008, trojmesačná subjektívna lehota podľa súdov by uplynula v júni 2008, teda počas odvolacieho konania, počas ktorého sťažovateľ nemohol podať návrh na obnovu konania. Návrhom na obnovu konania sa môže napadnúť len právoplatný rozsudok. Sťažovateľ rozoberal túto situáciu s právničkou JUDr. M. a to v máji 2012. JUDr. M. sťažovateľovi oznámila, že keď čestné prehlásenia predložené Krajskému súdu v Žiline v marci 2008 sa nebrali do úvahy, tieto sú spôsobilým dôvodom na obnovu konania, ktorú je možno podať v trojročnej lehote od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok Okresného súdu Čadca 5C/271/2002 v spojitosti s Rozsudkom

Krajského súdu v Žiline 8Co/142/2008 nadobudol právoplatnosť 02. 06. 2009. Návrh na obnovu konania sťažovateľ podal na Okresný súd Čadca dňa 01. 06. 2012, teda objektívna lehota bola dodržaná.“.

Sťažovateľ v sťažnosti cituje § 230 ods. 1 OSP, podľa ktorého návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť, a poukazuje na to, že *„od právničky M. sa v máji 2012 dozvedel, že čestné prehlásenia, ktoré v rámci súdneho konania neboli brané do úvahy, môžu byť dôvodom na obnovu konania. Teda o dôvode obnovy konania sa sťažovateľ dozvedel až v máji 2012, teda trojmesačná lehota bola zachovaná.“.*

Sťažovateľ je toho názoru, že právny záver procesného nedodržania lehoty uvedený v napadnutom uznesení krajského súdu *„nie je správny, v čom... vidí porušenie svojho práva na spravodlivý proces, ktorého dôsledkom bolo odňaté vlastnícke právo sťažovateľa k sporným parcelám“.*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť prijal na ďalšie konanie a aby v konaní vo veci samej vyhovel jeho sťažnosti a nálezom rozhodol, že jeho:

„Základné právo... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a to Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. 01. 2014 pod sp. zn. 5Co/1/2014 porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline 5Co/1/2014 zo dňa 29. 01. 2014 zrušuje a prikazuje mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi... finančné zadošťačenie vo výške 402,64 €...“, ako aj „náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 284,08 €...“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti (vychádzajúc z jej petitu, ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný) je tvrdenie sťažovateľa, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 1/2014 a jeho uznesením z 29. januára 2014 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv [(čl. 2 ods. 2 ústavy) napr. m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05]. Tvrdenia o porušení ďalších základných práv, resp. článkov ústavy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, najmä čl. 20 ods. 1 ústavy, je v súlade

s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 287/2011).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46

ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len „vít'azstvo“ v občianskoprávnom spore (m. m. II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch do týchto práv alebo slobôd rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu vyjadrenými v jeho uznesení z 21. marca 2013, ktorým zamietol návrh sťažovateľa na obnovu konania.

Pred tým, ako ústavný súd pristúpi k posúdeniu námietok sťažovateľa v danej veci, je nevyhnuté uviesť, že aj keď sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže smerovať len proti rozhodnutiu všeobecného súdu, ktorý v danej veci rozhodoval v poslednom stupni, preskúmanie namietaného porušenia označených práv sťažovateľky predpokladá posúdenie celého konania pred všeobecnými súdmi. V danej veci je táto požiadavka významná aj z toho hľadiska, že krajský súd, ktorý namietaným rozsudkom rozhodoval o odvolaní proti rozsudku okresného súdu, sa s uvedeným rozsudkom v plnom rozsahu stotožnil, pričom pri odôvodnení svojho rozhodnutia postupoval v zmysle § 219 ods. 2 OSP. V tejto súvislosti je preto namieste poukázať na ustálenú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (porovnaj II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, I. ÚS 370/09).

V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd ďalej zaoberal posúdením obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý v odôvodnení odcitoval § 219 ods. 1 OSP, podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne, a ďalej uviedol, že podľa odseku 2 toho istého zákonného ustanovenia, *„ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody“*.

Krajský súd preskúmaním uznesenia okresného súdu z 21. marca 2013, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol sťažovateľ v odvolaní, konštatoval že *„súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a dospel k právnomu záveru, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Aj podľa odvolacieho súdu súd prvého stupňa postupoval správne, keď na základe preukázaného skutkového stavu mal nepochybné zistené, že návrh na povolenie obnovy konania nebol podaný v zákonom stanovenej lehote tak, ako to zakotvuje ust. § 230 ods. 1 O. s. p. V zistení prvostupňového súdu, že navrhovateľ v I/ rade mal k dispozícii štyri roky a keďže bol rozsudok vyhlásený dňa 5. 2. 2008 a nadobudol právoplatnosť dňa*

2. 6. 2009 a čestné prehlásenie bolo spísané už v marci 2008, z uvedeného nepochybne vyplynul právny záver, že návrh, ktorý bol podaný 1. 6. 2012, bol podaný po uplynutí lehoty tak ako ju zakotvuje ust. § 230 ods. 1 O. s. p. Nemohol potom odvolací súd prisvedčiť odvolateľovi, ktorého odvolanie považoval vyslovene za účelové, keď odvolateľ v podanom odvolaní opätovne uvádzal tvrdenia, ktoré boli už predmetom dokazovania v rámci prvostupňového konania...“.

Okresný súd v uznesení z 21. marca 2013 uviedol, že sa „stotožňuje s názorom právneho zástupcu odporcu, že nebola dodržaná trojmesačná subjektívna lehota podľa § 230 ods. 1) Osp. na podanie tohto návrhu, ktorá začína plynúť odo dňa keď sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o obnove obnovy alebo ho mohol uplatniť. Ide o zákonnú lehotu, ktorú nemožno skrátiť, ani predĺžiť. Navrhovateľ mal čestné prehlásenia vyhotovené v marci 2008, pričom rozsudok vo veci 5C/271/02 bol vyhlásený dňa 5. 2. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2. 6. 2009 a návrh na obnovu konania bol podaný až dňa 1. 6. 2012. Vo svojom návrhu navrhovateľ ani neuviedol, kedy sa o dôvode konania a za akých okolností dozvedel, pričom až na pojednávaní uviedol, že mu to uviedla právnička z B. J. M. Právna zástupkyňa navrhovateľa najskôr uviedla, že nevie kto poradil navrhovateľovi, že čestné prehlásenia môžu byť dôvodom obnovy konania, dozvedel sa to až v máji 2012, pričom až po výsluchu navrhovateľa a záverečnej reči právneho zástupcu odporcu uviedla, že ide o p. M., ktorú žiadala vypočuť a táto to poradila navrhovateľovi v máji 2012. Súd má zato, že ide o účelové tvrdenie navrhovateľa, ktoré neboli preukázané žiadnym dôkazom, navyše navrhovateľ mal tieto čestné prehlásenia spísané už v marci 2008, čiže ich mal k dispozícii štyri roky a súdu ich nepredložil. Súd musí v konaní o návrhu na obnovu konania prihliadať aj na to, prečo účastník nesplnil v pôvodnom konaní povinnosť tvrdenia. Pokiaľ účastník zo svojej viny neuplatnil určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčený aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať. Na účastníkovi občianskeho súdneho konania teda je, aby dbal o ochranu svojich práv aj tým, že úplne a pravdivo opíše všetky skutočnosti rozhodujúce pre konanie vo veci. Účastník je povinný starať sa o to, aby rozhodujúce skutočnosti boli súdu predložené a aby na ne aj označil dôkazy. Procesná prípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku je podmienená aj tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania nemal žiaden podiel na tom, že sa v pôvodnom konaní nemohli

použiť skutočnosti rozhodnutia alebo dôkazy, prípadne, že sa nemohli vykonať dôkazy. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania o ich existencii vedci a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a na splnenie svojej dôkaznej povinnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, nakoľko navrhovateľ nepreukázal, že návrh podal v zákonom stanovenej lehote podľa § 230 ods. 1) Osp., čestné prehlásenia si dal vyhotoviť jeden mesiac po vyhlásení rozsudku napriek tomu, že ich mal k dispozícii štyri roky, návrh na obnovu konania podal až dňa 1.6.2012, preto súd je jednoznačne zato, že tento návrh bol podaný po lehote a taktiež je súd toho názoru, že uvedené čestné prehlásenia navrhovateľ mohol zabezpečiť aj v pôvodnom konaní. Z uvedených dôvodov bol návrh na obnovu konania zamietnutý.“.

Z hľadiska procesného postupu krajský súd rozhodoval o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 21. marca 2013, ktorým bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietnutý v súlade s § 234 ods. 1 OSP.

Obnova konania je v občianskom súdnom konaní mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý je spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia. Predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Obnova konania však nie je generálne použiteľná a možno ju povoliť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov totiž vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Účelom zakotvenia obnovy konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť účastníkovi konania nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Obnova konania má takto umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo. Jedným z kritérií prípustnosti obnovy konania je aj dodržanie zákonnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania. Podľa platnej a účinnej zákonnej úpravy možno návrh na obnovu konania podať v subjektívnej trojmesačnej lehote, plynúcej od času, keď sa účastník dozvedel o dôvode obnovy, alebo

od času, keď tento dôvod mohol uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je v zásade trojročná a plynie od právoplatnosti rozsudku. Uplynutím tejto lehoty je v právnom štáte uprednostnená požiadavka právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím pred novým konaním (a prípadným novým rozhodnutím) vo veci. Teda ak účastník podá návrh na obnovu konania po uplynutí zákonných lehôt na jej podanie, súd jeho návrh obligatórne zamietne. Zákonná úprava zvyrazňujúc charakter obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku navyše uvádza, že navrátenie lehoty na obnovu konania nie je prípustné (§ 230 ods. 3 OSP).

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad súkromného práva, ktorou je „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) patrí právo, alebo nech si každý stráži svoje práva. Teda takým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Ak by sťažovateľ mal skutočný záujem na ochrane svojho vlastníckeho práva, sám sa mal vo vlastnom záujme o svoje právo starať. Táto zásada teda predpokladá, že sťažovateľ musí využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv (m. m. IV. ÚS 301/07, I. ÚS 1/2013, I. ÚS 213/2013). Skutočnosť, že sa sťažovateľ až od „*právničk(y) z B. J. M... v máji 2012*“ dozvedel, že čestné vyhlásenia spísané už v marci 2008 „*môžu byť dôvodom obnovy konania*“, sťažovateľa nijako neospravedlňuje.

Ústavný súd na základe uvedeného vyjadruje názor, že sťažovateľovi bol reálne umožnený prístup k súdu, keďže všeobecný súd na základe ním podaného návrhu (na obnovu konania) vo veci konal a rozhodol a rozhodnutie riadne odôvodnil. Ústavný súd zároveň konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia nie je v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamená, že by všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory účastníka súdneho konania, ktorý sa domáha jeho obnovy.

Ústavný súd stabilne judikuje, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 181/04).

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Článok 51 ods. 1 ústavy ustanovuje, že domáhať sa práva na súdnu ochranu uvedeného v čl. 46 ods. 1 možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Z uvedeného potom možno vyvodit', že účastník konania sa môže domáhať práva na súdnu ochranu spočívajúcu in concreto v práve žiadať povolenie obnovy konania len v medziach Občianskeho súdneho poriadku, ktorý upravuje postup pri uplatnení tohto práva vrátane lehôt na jeho uplatnenie. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vtedy, ak koná v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi konanie pred súdom (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03, IV. ÚS 36/04).

Keďže ústavný súd nezistil, že by napadnuté uznesenie krajského súdu bolo arbitrárne a nebolo náležité odôvodnené, nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti krajského súdu (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04). Krajský súd (v spojení s uznesením okresného súdu z 21. marca 2012) sa podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), z ktorej možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (m. m. I. ÚS 5/02, A. B. v. Slovenská republika,

rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože ide o rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. mája 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)].

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou praxou ústavného súdu (m. m. I. ÚS 5/02, IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011) preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup krajského súdu v napadnutom rozhodnutí po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inými slovami, v prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 228 a nasl. OSP nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje absenciu vecnej príslušnosti medzi namietaným porušením práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým rozhodnutím krajského súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2014